Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряат-монголой ҮНЭН

ВКП(б)-тэй ОБКОМ ба УЛАН-УДЫН ГК-тэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 51 (4434)
1944 оной
МАРТЫН
12
ВОСКРЕСЕНЬЕ

Сэн 20 мүнгөн.

2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүд добтолгоео һэргээжэ Уманьска зүгтэ немецүүдэй хүсэтэ хамгаалгын газарые сүмэ сохеод, 40-һөө 70 километр хүртэр урагшаа дабшаба.

Манай шэн габьята сэрэгүүдтэ алдар соло!

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Советскэ Союзай Маршал КОНЕВТО

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо һэргээжэ Уманьска зүгтэ немецүүдэй хүсэтэ хамгаалгын гаазарые сүмэ сохёод, 5 үдэрта добтолгото байлдаануудые хэхэдээ тэрэ сүмэ сохилгоёо фронт худараа 175 километр хүртэр үргэдхэжэ, 40-һөө 70 километр хүртэр урагшаа дабшаба.

Энэ ябуулга хэхэдээ тус фронтын сэрэгүүд УМАНЬ городые, түмэрэмай шухала узел болохо ХРИСТИНОВКА городые, Киевскэ областиин ТАЛЬНОЕ, БУКИ, МАНЬКОВКА, БАБАНКА, ЕКАТЕРИНОПОЛЬ гэдэг районно центриүүдые, Винницкэ областиин МОНАСТЫРИЩЕ гэдэг районно центрые эзэлэд, 300 гаран бусад һуурин газарые эзэлһэн байна.

Добтолгынгоо ябаса дундуур манай сэрэгүүд немецүүдэй зургаан танкова, долоон ибгаи сэрэгэй ба нэгэ артиллерийска дивизиүүдые хүндэ диндэлгэдэ оруулжа, 500 гаран танк ба самоходно еха буу, тэрэ тоодо бүрин бүтэн 200 гаран „Тигр", „Пантер" ба „Фердинанд", элдэб калибрын 600 шахуу полевой еха буу, 12.000 гаран автомашина булаан абаба.

Түс байлдааануудта танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БОГДАНОВАЙ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант КРАВЧЕНКЫН, бронетанкова сэрэгүүдэй маршал РОТМИСТРОВОЙ танкистнууд, генерал-лейтенант ТРОФИМЕНКЫН, генерал-лейтенант КОРОТЕЕВЭЙ, генерал-лейтенант ЖМАЧЕНКЫН, генерал-лейтенант ГАЛАНИНАЙ сэрэгүүд, артиллериин генерал-лейтенант ФОМИНОЙ, артиллериин генерал-майор ЛЕБЕДЕВЭЙ, артиллериин генерал-майор ФАУСТОВАЙ, артиллериин генерал-майор ГУСАРОВАЙ артиллеристнүүд, авиациин генерал-лейтенант ГОРЮНОВОЙ летчигууд шалгаран гараба.

Ингажэ түйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада дайн байлдааануудта үлэмжэ ехэор шалгарһан соединениинүүд болон частьнуудта „УМАНЬСКА" гэһэн нэрэ олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, мартын 10-да, 21 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол немецүүдэй хамгаалгын газарые сүмэ сохиһон ба дайсанай УМАНЬСКО-ХРИСТИНОВСКЭ бүлэглэлгые хяа бута сохиһон 2-дохи Украинска фронтын шэн габьята сэрэгүүдтэ хоер зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хажэ, Эхэ ороной ойгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Отлична һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэйнь түлөө сүмэ сохилгые баелүүлжэ, немецүүдэй УМАНЬСКО-ХРИСТИНОВСКЭ бүлэглэлгые хяа бута сохиһон Танай хутэлжэ байгаа бүхы сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бүгэ даанхай байхын түлөө тэмсэлдэ ами бүгэ үгэһэн геройнуудта хэтэ мүнхын алдар соло!

Немецкэ булимтарагшадта үхэл!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1944 оной мартын 10.

Советскэ Информбюроноо

Мартын 10-ай оперативна мэдээн

Мартын 10-ай туршада манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтэ ба контратакые нуга даража, ТАРНОПОЛЬ городто үйлсын байлдааануудые хэхэ ябадалаа үргэлжэлүүлбэ.

ПРОСКУРОВСКА зүгтэ манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, Каменец-Подольско областиин КРАСИЛОВ гэдэг райрнно центрые эзэлэд, мүн тэрэшэлэн бусад хэдэн һуурин газарнуудые, тэрэ тоодо ЗАТАВКИ, ЦИЦЕНЕВКА, ГРИГОРОВКА, СКОВОРОДКИ, МОЛОМОЛИНЦЫ, СТАВНИЦА, ГОРБАСОВ, ЧАПЛЯ, НОВОКОНСТАНТИНОВ, СВИЧНА гэдэг томо һуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлэз.

КАЗАТИН городһоо баруун-урдуур манай сэрэгүүд байлдаатайгаар урагшаа дабшажа, Винницкэ областиин ХМЕЛЬНИКИ гэдэг районно центрые эзэлэд, мүн тэрэшэлэн 30 гаран бусад һуурин газарые, тэрэ тоодо СОКОЛОВО, БЕЛЫЙ РУКАВ, СЕРБИНОВКА, КРИВОШЕИНЦЫ, КОЛЫБАБИНЦЫ, ШИРОКАЯ ГРЕБЛЯ, ТОМАШПИЛЬ, КЛЕТИЩЕ, ЗАБИЖЬЕ, ЯНОВ, БАЙКИВКА, ПИСАРЫВКА, КОРДЫЛЕВКА, ТАРАСОВКА гэдэгүүдые ба НОВО-КУРИЛОВКА, УЛАДОВКА, ХОЛОНЕВСКАЯ, ЛЮЛИНЦЫ гэдэг түмэрэмай станцинуудые эзэлһэн байна.

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо һэргээжэ, УМАНЬСКА зүгтэ немецүүдэй хүсэтэ хамгаалгын газарые сүмэ сохёод, 5 үдэрта добтолгото байлдааануудые хэхэдээ тэрэ сүмэ сохилгоёо фронт худараа 175 километр хүртэр үргэдхэжэ, 40-һөө 70 километр хүртэр урагшаа дабшаба. Энэ ябуулга хэхэдээ тус фронтын сэрэгүүд УМАНЬ городые, түмэрэмай шухала узел болохо ХРИСТИНОВКА городые, Киевскэ областиин ТАЛЬНОЕ городые, БУКИ, МАНЬКОВКА, БАБАНКА, ЕКАТЕРИНОПОЛЬ гэдэг районно центриүүдые, Винницкэ областиин МОНАСТЫРИЩЕ гэдэг районно центрые эзэлэд, 300 гаран бусад һуурин газарые, тэрэ тоодо СОКОЛОВКА, КИШЕНЦЫ, ИВАНЬКИ, АНУФРИЕВКА, ЗАЛЕССКОЕ, ГУСАКОВО, ЦЫБУЛИВ, ИВАНОВКА, МОЛОДЕЦКОЕ, МАШУРОВ, КОЛОДИСТОЕ, КАПУСТИНО, САРНЫ, ВЕРХНЯЧКА, ДМИТРОВСКОЕ, ДОБРОВОДЫ, ВИШНОПОЛЬ, МАЙДАНЕЦКОЕ, ГУЛЯЙПОЛЬ, РОМАНОВКА, ШУКАЙВОДА, РОССОШКИ, КОЧЕРЖИНЦЫ, СУШКОВКА, ОКСАНИНО, КАМЕНЕЧЬЕ гэдэг томо һуурин газарнуудые ба ЗВЕНИГОРОДКА, РОССОХОВАТКА, ТАЛЬНОЕ, ШАЛАШЕВСКИЙ, МОШУРОВО, ПОТАШ, ПОДОБНОЕ, ЯРОВАТКА, ШУКАЕВО, СЕВАСТЬЯНОВКА, МОНАСТЫРИЩЕ, КООПЕРАТИВНАЯ, ВАХНЫ гэдэг түмэрэмай станцинуудые эзэлбэ.

Добтолгынгоо ябаса дундуур 2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд 6 танкова, 7 ибгаи сэрэгэй, 1 артиллерийска дивизиүүдые хүндэ диндэлгэнүүдтэ оруулаа. Немецүүд байлдаанай болоһон газар дээрэ солдат ба офицериүүдэйгээ 20.000 гаран үхээрые орхибо.

Уридшалан абтаһан мэдээнэй ёһоор, 2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд 500 гаран танк ба самоходно еха буу, тэрэ тоодо бүрин бүтэн 200 гаран «Тигр», «Пантер» ба «Фердинанд», элдэб калибрын 600 шахуу полевой еха буу, 12.000 гаран автомашина, буу зэбсэгэй, һомо хэрэгсэлтэй ба сэрэгэй бусад зөөритэй 50 гаран склад булаан абаһан байна. 2.500 гаран немецкэ солдат ба офицер плендэ абтаа. Плендэ абтаһан хүнүүдэй мэдүүлһэнэй ёһоор булаагдан абтаһан материальна юумэнүүд манай добтолгые тогтоохо гэһэн 11, 13, 14, 16, 17-дохи танкова дивизиүүдтэ, «Адольф Гитлер» гэһэн СС-тэнэй дивизидэ хабаатай байнаа байна. Тэд немецкэ эдэ танкова дивизиүүдэй личнэ составынь манай габшагай соединениинүүд ба ибгаи сэрэгүүдэй армэлэлгэтэ сохилтодо тэсэнгүй өөрэдынгөө бүхы дайшалхы техникые хаваа тэрьедахэ баатай болоһон байгаа.

3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо амжалтатайгаар хүргэжүүлэн үргэлжэлүүлжэ, Кировоградска областиин НОВГОРОДКА гэдэг районно центрые, Николаевска областиин БАШТАНКА гэдэг районно центрые, 150 гаран бусад һуурин газарые, тэрэ тоодо БРАТОЛЮБОВКА, ГУРОВКА, ФЕДОРО-ШУЛИЧИНО, НОВАЯ СКЕЛЕВАТКА, СОФИЕВО-ГЕИЖКОВКА, НОВО-ГРИГОРЬЕВКА, АЛЕКСАНДРОВКА, НИКОЛАЕВКА, НОВОДИМИТРОВКА, АНДРЕЕВКА, НОВО-БЕРЕЗОВКА, ХРИСТОФОРОВКА, БАРАТОВКА, НОВО-ПАВЛОВКА, АРХАНГЕЛЬСКОЕ, ПЕТРОПАВЛОВКА, НОВАЯ КАМЕНКА, КАЧКАРОВКА, ДОБРА гэдэг томо һуурин газарнуудые ба ГЕЙКОВКА, УТЕШНОЕ, КАЗАНКА, ДОБРОВОЛЬСКИЙ, НОВОПОЛТАВКА, ЯВКИНО гэдэг түмэрэмай станциинуудые эзэлэз. Дайсан болбол манай сэрэгүүдтэ сохигдон сухарихадаа амиды хүсэн ба техникынтэ талаар угаа ехэ гээлтэнүүдтэ ороно.

Фронтын бусад участогууд дээрэ тагнуул ба хэдэн газарта бага эзэргын удхашанартай байлдаанууд болобо.

Мартын 9-ай туршада манай сэрэгүүд бүхы фронтыюуд дээрэ 89 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байгаа. Агаарта болоһон байлдааануудта ба зенитэ артиллериин буудалгаар дайсанай 77 самолет унагаагдаһан байна.

★ ★ ★

Тарнополь городто манай сэрэгүүд үйлсын байлдааануудые хэхэ ябадалаа үргэлжэлүүлбэ. Немецүүд гарнизондоо туйлаахаар томо хүсэнүүдые таган асараад айхабтар шанга эсэргүүсэлтэ хэнэ. Советскэ ибгаи сэрэгшүүд ба танкистнууд үйлсүүд хойно хойноһоонь гитлеровецүүдһээ сэбэрлэжэ, дайсаниие хүн ба техникынь талаар угаа ехэ гээлтэнүүдтэ оруулна.

* * *

Проскуровска зүгтэ манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ. Нэсэ соединениин частьнууд хурданаар урагшаа дабшажа, Каменец-Подольско областиин Красилов гэдэг районо центрые эзэлбэ. Ондоо нэгэ участок дээрэ советскэ боецүүд «Лангремак» гэдэг СС-тэнэй бригадын подразделениүүдтэ бүридэлэн дайсанай бүлэглэлгые тойрон хүрэлэзэд, усадхаһан байгаа. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 1 400 үхээр үлэбэ 6 танк, 15 хүнгэ транспортер ба бусад трофей булаагдан абтаба.

* * *

Казатин городһоо баруун-урдуур манай сэрэгүүд байлдаатайгаар урагшаа дабшаа. Нэсэ соединениин частьнууд Винницкэ областиин районно центр болохо Хмельники городые ба 30 гаран бусад һуурин газарнуудые эзэлбэ. Нэгэ үдэрэй байлдаанда полк шахуу немецкэ ибгаи сэрэгүүд үгы хэгдэлэн, дайсанай 17 танк ба самоходно ехэ буугууд галдагдаһан ба тэмтээгдэлэн, немецүүдһээ 19 ехэ буу, 22 миномет, һомо хэрэгсэлтэй, эдеэ хоолой ба горючитай 9 склад булаагдан абтаһан байна.

* * *

2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүд добтолгоёо һэргээжэ, үргэн фронт дээрэ немецүүдэй хамгаалгын газарые сүмэ сохижо. 6 танкова, 7 ибгаи сэрэгэй, нэгэ артиллерийскэ дивизи составтай дайсанай Уманьско-Христиновска бүлэглэлгые хяа бута сохибо. Плендэ абтаһан хүнүүдэй мэдүүлһэнэй ёһоор хадаа уһан мүрэнэй гасуур боложо, бороо хура орожо байһан сагта эхилһэн советскэ сэрэгүүдэй добтолго болбол немецүүдтэ тон һанагдаа хүлеэлдээгүй байһан байгаа. Манай артиллеристнууд ба миномётчигууд немецүүдэй олонхи артиллерийскэ ба миномётно батареянүүдые дараад, дайсаниие хоохорхо шахуутай гээлтэдэ оруулаа. Буудалгын долгиной хойноһоо добтолгоо ороһон танкистнууд ба ибгаи сэрэгшүүд дайсанай ибгаи сэрэгүүдые хяа һаңна сохибо. Немецкэ командовании болбол сүмэ сохилгые усадхаха армэлэлгэтэйгээр танкова дивизиүүдые байлдаанда оруулһан байгаа.

Манай сэрэгүүд Горный Тикич гэдэг мүрэнэй рубеж дээрэ дайсанай хамгаалгын хоердохи рубежые эбдэжэ, урда удаһаа тулаалдаһан байлдаанда немецүүдэй танкова бүлэглые хяа бута сохео. Хяа бута сохигдоһон немецкэ дивизиүүдэй үлэгдэл өөһэдынгөө бүхы дайшалхы техникые хаважархеод, баруун-урагшаа Умань тээшэ тэрьедэлэн байна. Немецүүдэй диндэлгэнүүд хэмжээе манай сэрэгүүдэй бүлаан абаһан угаа ехэ трофейн хэмжээгээр тухайлан тодорхойлжо болохо байна. Горный Тикич мүрэнэйнэ Умань город хүртэрэн зам хуудар немецүүдэй хаһан буу зэбсэг хубсаһа хунар, сэрэгэй аеэрн бутараг хэбтэнэ. Бүхы харгы дайсанай танкнууд, самоходно ехэ буугууд, бронетранспортер ба автомашинануудаар дүүрэнхэй. Уманьска Армиин боецүүд ба офицериүүд эдэ байлдааануудта туйлай ехэ баатаршалга ба эрэлхэг зориг гаргаба. Харгыгуй, бур шабар болоһон газаараар ябаһаншье мүртөө советскэ ибгаи сэрэгүүд зарим зүгүүдтэ байлдаатайгаар сүүлхэ соо 20 километр хүртэр урагшаа дабшаа. Манай сэрэгүүд дайсанай, ибгаи сохигдоһон частьнуудые намнаһаар ябажа Умань городто сүмэрэн оробо. Гитлеровецүүд заб сүлөө оложо, өөһэдынгөө

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

Москва Кремль
Верховно Главнокомандалагша Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Улаан Армиин амжалтануудаар зоригжоһон, би болбол дайсаниие бута сохихо ябадалые түргэдхэхые хүсэжэ, өөрынгөө эзэлэлтэнэ 250 мянган тухэриг дайшалхы самолет бүтээлгэдэг оруулаб.

Илалта дүтэлгэ, гэбэшье тэрээниие дайлан абахын тулада ажалшадай хүсые шэнээр зантидаха зайлашагүй хэрэгтэй гэжэ Та бидэнэртэ хэлэһэн байгаат. Миниин ажал миниин нэнэсэлгэ сталинска авиациие бүхэжүүлхэ ябадалда хэрэгтэй байба гэжэ Танда мэдээсэхэдээ баяртай ба золтой байнаб.

Илалтын хэрэгтэ бии бүхы хүсэ шадалаа саашадаалые үгэхэб гэжэ, манай хүндэлэгэ, түрэл Иосиф Виссарионович, Танда үгэеэ үгэнэб.

Советскэ арадай ба бүхы далхэйн ажалшадай баярай тулада элүүр эрхэ ба үнэ удаан ажаһуухые Танда хүсэнэб.

Бурят-Монгол АССР-эй Эздын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ МУНКУЕВ Пурбо Мункуевич.

Бурят-Монгол АССР-эй Эздын аймагай Сталинай нэр эмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ МУНКУЕВ Пурбо Мункуевичта

Улаан Армиин агаарай хүсэнүүд тухай ороддолго гаргаһанайнгаа түлөө. Пурбо Мункуевич миниий амар мэндые ба Улаан Армиин баясхаланые хүлеэн абыт.

И. СТАЛИН

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Генерал-лейтенант Плиев И. А. гэгшые Суворовой 1-дэхи зэргын орденоор шагнаха тухай

Дайшалхы ябуулгануудые шадамар бэрхээр ба эрэлхэг зоригтойгоор хүтэлбэрилһэнэй ба немецко-фашистска булимтарагшадтай хэһэн байлдааануудта тэдэ ябуулгануудайнгаа эсэстэ амжалтануудые туйлаһанай түлөө генерал-лейтенант ПЛИЕВ Исса Александровичые СУВОРОВОЙ 1-дэхи зэргын орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.
Москва, Кремль.
1944 оной мартын 10.

Улаан Армиин бронетанкова ба механизированна сэрэгүүдэй офицерскэ, сержантска болон рядовой составта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгогдобо

Немецкэ булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованиингаа дайшалхы даалгабариниуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэхэ зуураа шэн зориг ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиумай энэ оной мартын 10-ай Указаар Улаан Армиин бронетанкова ба механизированна сэрэгүүдэй булэг офицерскэ, сержантска ба рядовой составта Ленинэй орден болон «Алтан Одон» медаль барюулгатайгаар Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгогдобо.

Бүхы дээрээ 19 офицер, сержант болон рядовойнуудта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгогдоо. (ТАСС).

Азербайджанска ССР-эй Верховно Советэй V Сесси

БАКУ, мартын 7. (ТАСС). Мартын 6-да Азербайджанска ССР-эй Верховно Советэй V Сесси нээгдэв.

Верховно Совет болбол Сессиин иимэнүүд хэлэхэ эүйлнүүдые нэгэн дуугаар баталба:

1. Азербайджанска ССР-эй 1944 оной үрэнэй бюджедые баталалта ба Азербайджанска ССР-эй 1941, 1942 онуудай үрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай тоосоонуудые баталалга;

2. Азербайджанска ССР-эй Оборонын союзно-республиканска Арадай Комиссариадые ба Азербайджанска ССР-эй галаада хэрэгүүдэй союзно-республиканска Арадай Комиссариадые бии болгохо тухай;

3. Эмхидхэлэй асуудалнууд.

ХРОНИКО

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нүхэр ЛАВРЕНТЬЕВ Анатолий Иосифовичые РСФСР-эй Галаада Хэрэгүүдэй Арадэй Комиссараар томилбо.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нүхэр КОЗЛОВ Виктор Семеновичые Эрфюлидо Іруха СССР-эй онсо ба бүрин эрхэтэ посланник болгон томилбо.

Улаантугта Хэжэнгын МТС-тэ

Хэжэнгын МТС-эй түрүүшүүл, МТС-тэ үгтэһэн ВЦСПС ба СССР-эй Наркомземэй Улаан Тугые барюад байна. О. Зеккин фото.

* * *

Хэжэнгын машинно-тракторна станциин коллектив (директорынь нүхэр Игнатьев) трактор ба хүдөөажахын машинануудай заһабарилгын январь һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн ба февральда бүхэдэ жэлэйнгээ түсэбые эсэслэн гүйсэдхэһэн байна. Тэрэнэйнгээ ашаар тус МТС-эй коллектив ВЦСПС ба ССР Союзай Наркомземэй дамжуулгын Улаан Тут ба 20 мянган тухэриг мүнгэн шагнал абеһан байха юм.

Гадна, энэ машинно-тракторна станци дурсагдаһан тугые абаһаараа нигэн доро Зүүн зүгэй МТС-үүдэй газартаряалангай органуудай союзай Обкомой ба Бурят-Монгол АССР-эй Наркомземэй дамжуулгын Улаан Туг абаһан байна. Мүнөө энэ МТС тус тугаа бүхөөр барюһаар.

Хэжэнгын машинно-тракторна станциин коллективэй заһабарилагшадай суурхеһен түрүү һуурнда алдахагүйн түлөө социалистическэ мүрысөөндэ бүгэдэ оролсоод, үдэр ерэхэ бүри ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлэн үйлэдбэриингөө даалгабариниуудые үлүүлэн гүйсэдхэжэ байнад.

Республикын МТС-үүдэй мүрысөөн

Манай республикын МТС-үүдэй худэлмэрилэгшэд болбол Эхэ ороной гэгдэхэ харюусалтые хүндэтэйгөөр дүүргэхые эрмэлзээн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, үйлэдбэри дээрэ үргэн далайсатайгаар ажаллажа байнад.

Наяхан, трактор заһабарилгын февраль һарын түсэбэй дүүргэлтын дүн гарталта дээрэнээ харахада нилээд олон МТС-үүд трактор ба хүдөө-ажахын машинануудай заһабарилгын жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн байна. Энэ эндэ Чесаныи (директорынь нүхэр Бертунов, механигынь нүхэр Зайцев), Хэжэнгын (директорынь нүхэр Игнатьев, механигынь нүхэр Жалсанов), Саянтын (директорынь нүхэр Танхасаев, механигынь нүхэр Бандо), Сэлэнгын (директорынь нүхэр Найданов, механигынь нүхэр Эрдынеев), Иволгын (директорынь нүхэр Курбатов, механигынь нүхэр Тупиков, МТС-үүд жэшээ боложо үгэнэ. Заһабарилагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн зүбөөр эмхидхэжэ, ажалаа һайнаар ябуулһанайнгаа түлөө Хэжэнгын машинно-тракторна станциин коллектив ВЦСПС ба ССР Союзай Наркомземэй дамжуулгын Улаан тут абанхай.

Зүгтөөр, трактор ба хүдөө-ажахыягаа машинануудай заһабарилгые удаарулан түрүү МТС-үүдэй гэдэргэнь татажа байһан машинно-тракторна станциинууд республика дотор үшөөл олон байнаар. Жэшээлхэлэ, Бичурын МТС (директорынь нүхэр Нетесов ахалагша механигынь нүхэр Калужевин) трактор заһабарилгынгаа жэлэй түсэб мянга 64 процент, Ново-Брянска МТС (директорынь нүхэр Петрикей, ахалагша механигынь нүхэр Тютрин) жэлэйнгээ түсэб 66 процент дүүргэһэн байна. Мүн Итаншин, Түнхэгэй, Торейн МТС-үүд заһабарилгынгаа темпые удаарулжа байха юм.

Тэрэшэлэн хэдэн МТС-үүд газогенераторна тракторнуудай заһабарилгые хаалгалгаүйгөөр ябуулжа байна. Мартын 1-эй мэдээгээр республика дотор газогенераторна тракторнуудай ороёоо 50 процентнь заһабарилагдаһан нэрэтэй аад, шанар муутайгаар хэйнэн дээрэйнээнь 79 тракторынь гологдожо дахин заһагдаха болобо.

Газогенераторна паркые полевой худэлмэридэ бэлэдхэхэ тушаал ССР Союзай Газартаряалангай Нарком нүхэр Андреевай приказые зарим МТС-үүд мүнөө хүртэр дүүргээдүй байнаар. Итаншин, Кяхтын, Гашейн МТС-үүд заһабарилгын тусгаар бригадашье эмхидхэдэй, газогенераторна тракторнуудаа бүтэдынь заһабарилгада табиадуй эзэлдэ байха юм. Гашейн, Курбын, Хонхолойн МТС-үүд «СХТЗ» гэдэг колесно тракторнуудые газогенераторна болгожо заһабарилха гэһэн БМАССР-эй Наркомземэй даалгабариие дүүргэдүй байна.

Жиримскэ, Гашейн, Суултын, Тарбагатайн, Итаншин ба бусад МТС-үүдээр трактор заһабарилгын шанар муу.

Иимэ баримтанууд хадаа тэсэшэгүй ябадал мүн. Заһабарилгые удаарулжа ба шанар муутайгаар ябуулжа байһан МТС-үүд хадаа Эхэ ороной гоо урда ехэхэн гэм хэнэ гээшэ.

Слесарь Ирина

Нүхэр Ирина Суранова болбол 4 жэлэй тэмдэг Тимлюйскэ МТС-тэ слесаряар худэлмэрилхэр ерэһэн юм. Энэ мэргэжэлдэ нүхэр Суранова даалгабариа 200 процент дүүргэжэ МТС соогоо түрүү нүүри эзэлһэн байха юм.

Мүнөө Тимлюйскэ МТС худөө-ажахын машинануудые заһабарилгые болзорһоон уридшалан дүүргээд байна. МТС-эйнгээ энэ ажалтые түйлахынь тула Ирина нилээдтүй ороддоһон байха юм.

Ирины нигэжэ тон ороддосотойгоор худэлмэрилгэ хандажа эрхим амжалтануудые түйлаһанаань тус МТС-эй дирекци тэрээниие нэгэтэ бэшэ шагнаһан байха юм.

Нүхэр Смековагай жэшээ

Эсэгэ ороноо хамгаалха гэһэн нарин нангин уялгаа дүүргэхын түлөө бүхы эрэ шуулай фронт ошожо хороо немецүүдэй эсэргүү тэмсэл дүүргэжэ байхадань, нүхэр Смекова болбол Заиграйн аймагай Курбын МТС-тэ худэлмэрилхөө ерэһэн байгаа.

Үзэхэеерые патриот ёһоор худэлмэридэ ахалагшадтаараа хандажа шеловальщигай мэргэжэлые богонхон болгоо соо шудалаа шадаа һэн.

Тиигээд ажалайгаа түрүүшын үдэрнее хойшо жэшээтэ амжалтануудые түйлажа, үдэр бүхэдэ даалгабаряа 20—30 процент үлүүлэн дүүргэжэ захалһан байна.

Нүхэр Смекова энэ амжалтаараа зогсоогүй, мүнөө 2-дохи мэргэжэлые шудалан ойтохо гэжэ ороддоно. Тиимэ үшэр дээрээ тэрэ хаана ажалта үдэрэйнгээ нүүдэр нех соогоо үлэжэ токарнин мэргэжэлдэ нүхана.

Советскэ Информбюроһоо

Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта.

хяа бута сохигдоһон дивизинүүдые эмхи гуримтай болгохын тулада яабашье энэ городые алдангүйгээр өөһэдынгөө гарта бариха гэжэ һэдэлэн байгаа. Айхабтар шанга үйлсын байлдаанүудые хэнэнэйнгээ эсэстэ маная танкистнууд ба ябган сэргэшүүд немецүүдэй өсэргүүсэлтые нуда даража, Умань городые эзэлбэ. 2-дохи Украинска фронтын сэргүүд мүн түмэрзамай шухала узел болохо Христиновка городые, хэлэн районо центрые, түмэрзамай станциннуудые ба 300 гаран бусад һуурин газарнуудые эзэлээ.

* * *

3-дахи Украинска фронтын сэргүүд амжалтата добтолгоо үргэлжэлүүлжэ, Кировоградска областиин Новгородка гэдэг районо центрые, Николаевска областиин Баштанка гэдэг районо центрые ба 150 гаран һуурин газарнуудые эзэлбэ. Нэгдэ соединениин частьнууд тойрон орохо зоримгой маневрнуудые үргэлдүүлжэ хэжэ, хэдэн һуурин газартаяа дайсанай гарнизонние хүреэлжэ усадхаһан байгаа. Хүсэд бэшэ мэдээнэй ehoop, 2.000 гаран гитлеровец үгы хэгдэһэн байна. Немецүүдтэй 87 ехэ буу, 4.000 винтовко ба автомат, 200 гаран автомашина, 60 трактор, сэрэгэй ашаатай 300 повозко булягдан абтаба. Немецкэ олон солдат ба офицернүүд плендэ абтаа.

* * *

Финскэ залитта дайсанай тус бүридөө 500! тонно уһа түрихэ хэмжээтэй 2 тральщик шэнгээгдэбэ.

Фронтһоо айшалжа ерээ

Ураншохеолито Хоца Намсараевай хубүүн Намдак Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай түрүүшын үлдэнүүдтэй өхилээд фронт дээрэ немецко-фашистска бузар солигуудые тэнэ нэрьен ябана. Агуучэх Сталинградска тулаалдаанда эрэлхэг зоригтойгоор байлдаһанайнгаа түлөө Намдак Хоцаевич Намсараев «Сталинградые хамгаалһанай түлөө» медальяар ба «Дайшалхы габьяануудай түлөө» медальяар шагнагдаһан юм. Мүнөө Намдак гэрэй ойрохон зуура айшалан ерээд гэдэргэ мордобо.

Зураг дээрэ: Гвардиин техник-лейтенант Намдак Намсараев түрэлхи гэрэй ерээд эхэ эсэгэ хоертоо дейшалхы ябадалаа хөөрэжэ һуына.

А. Поповой фото.

Эдибхитэй эхэнэрнүүд

Кяхтын аймагай Промбыткомбинадай өсөнэрнүүд өөрынгөө һайндэр болохо Мартын 8-нные ажалай үндэр бүтээсэг эдлүдэр уггаба.

Дээгэл оедог цехэй өсөнэрнүүд ажаллаг юм. Тус цех энэ жэлэй январь, февраль һарануудайнгаа тусэбые 378 процент дүүргэжэ һайн шанартай продукция гүргэдөө үгөө. Эрхимээр ажаллажа тус цехын худэлмэриншэд энэ жэлэй түрүүшын кварталай тусэбые хоер һарын турша дотор дүүргэжэ шадаба. Тус цехын стахановка Евлокия Доржиева хоер сүнэй орондо худэлмэрилнэ. Тэрэшэлэн нүхэд Эрдынеева, Батуева, Строгонова гэгшэд үдэр бүхэндэ даалгабарыа 150—180 процент хүртэр дүүргэнэ.

Тус промбыткомбинадай ажалшад дайлалдажа байгаа улаанармеецүүдтэ өөрынгөө эрхим худэлмэрээр тон ехэ туһалажа үзүүлнэд.

—Түсэбөөе үлүү оегдоһон дээгэл бүхэн фронтовигуудта малай бэлэг гээшэ,—гэжэ эдэ патриотууд мэдүүлнэ.

Мүн дээгэл оедог цехын худэлмэрилдэгнөө мэгэшье шутангүй бусеед ондоо цехын худэлмэришэд ажаллана. Жэшээлхэдэ, сабхи оедог цехын эрхим худэлмэришэн нүхэр Дондукова худэлмэриингөө мэргэжэлые һайнаар шудалжа шадаһанайнгаа ашаар тус цехые даалгаар дэбкүүлэгдэбэ. Тэрэшэлэн нүхэд Кулакова, Шпегеева гэгшэд 160—180 процент хүртэр даалгабарыа дүүргэдэг байха юм.

Н. АСТАФЬЕВА.

Советскэ Союз дотор

Ростовско областиин малажал һэргээгдэн бодхоогдоно

РОСТОВ на-ДОНУ. Немецкэ эзэмдэгдэд областиин колхозно малажалые айхабтар ехэ гарга хохидолдо оруулжа. Тэрээнние һэргээн зайлахын тулөө колхозниигуд ехэ хүдэлмэри хэнэ. Үнэрэгшэ жэлдэ худөө-ажахын артельнүүдээр 6.000 гаран фермэ тэрэ тоодо үүлдэртэ малай 100 фермэ эмхидэгдэнэн байна. Түсэбшэ гадуур 360.000 пүүд мяхан ба 19.000 гаран пүүд нооһон түрэндэ тушаагдаа.

Хүдэлмэрнин сагһаа газаа тээ 74 эшелон нүүрһэн малтагдаа

СТАЛИНО. «Сталинуголь» комбинадай комсомолегууд ба залуушуул энэ жэлэй өнгэдэхи квартал соо хүдэлмэрнин сагһаа газаа тээ хүдэлмэрилжэ 50.000 тонно нүүрһэ үгэхэ гэнэн уялта абаа юм. Өгөдэлынгөө уялгануудые дүүрэлтэ болгоһон, залуу шахтернууд халаанайнгаа һүүлээр нүхэн соо 2—3 час үлэжэ, амаралтын үдэрнүүдтэ шахтануудта бүхэли бригадануудаараа орожо хүдэлмэрилдэг байна. Тэрэнэйнгээ эсэстэ январь ба февраль соо «Сталинуголь» комбинадай горнягууд хүдэлмэриингөө сагһаа газаа тээ хүдэлмэрилжэ 74 эшелон нүүрһэ тушааба. Мүн тэрэ болзор соо тэдэнэр хүдэлмэриингөө сагһаа газаа тээ 87.000 тонно нүүрһэ эшажа ябуулһан ба 30 гаран мянган тонно түлишэ зөөжэ гаргаһан байна.

Хахад миллион гектар шэнэ газар хахалагдаба

АЛМА-АТА. Казахстанай урда районуудаар шэнэ газарай ба хөдэн жэлдэ хахалагдаагүй газарай түрүүшын мянган гектар хахалагдаа. Бүхы дээрээ Казахстанай колхозууд энэ жэлдэ хахад миллион гектар нимэ газарнуудые хахалха байна.

Шэнэ яслинууд, үхибүүдэй садууд, столовонууд

МОСКВА. Москвагай бүхы шахуу районууд улаасхоорондын эхэнэрэй үдэрые шэнэ яслинууд, үхибүүдэй садууд болон столовонуудые нээжэ эмдэглэбэ.

Свердловско районой фронтовигуудай үхибүүд таатай зохид яслинуудтай болоо. Үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэришэ байнан эхэнүүдтэй үхибүүд түрүүшын эмэжэндэ абтаа.

Үхибүүдэй садууд Сокольническо, Пролетарска, Молотовско, Фрунзенска ба Советскэ районуудаар нээгдэнхэй. Тэндэ Баруун түмэр замай, «Динамо» заводой, «Бодрое» гэжэ совхозой эмэгтэй хүдэлмэришэдэй болон бусадай хэдэн зуун үхибүүд ерээ.

Кировскэ райондо үхибүүдэй столово түхеэрэгдэнхэй. Энэ болбол Москва дотор сэрэгэй албахаагшадай үхибүүдтэ зорюулагдаһан 50-дахи столово болоно. Тэндэ столовонуудыда обед ба завтрагуудые 60.000 шахуу хүн абана. Гэртэнь обед үгэдэг юм. Зарим столовонуудыда амаралтын комнаторууд болон унталгын залгууд нээгдэнхэй.

Ставропольщинадахи полевой хүдэлмэринүүд

СТАВРОПОЛЬ. Дулаан үдэрнүүд болохотой сасуу Ставропольщинада полевой хүдэлмэринүүд захалба. Урда ба зүүн районуудай МТС болон колхозууд газарай хүрьһэнэй хатаһанай хэмжээгээр газарайнгаа хахалагдаа ороно. Труновско райондо газар хахалагдта ба намарай паар борнойлгодо 500 паар сар, морид ба үнеэд оруулагдаанхай. Изобильненска райондо нүүдэй 5 хонот соо 600 гаран гектар хахалагдаа. Энэ талмайн хахалынь мори зунаагай хүсөөр хахалагдаһан байха юм. Либкнехтовскэ ба Кизлярска районуудаар хабгарай эртын тарилга хаа-хаанагүй эхэлбэ.

Республиканска выставкомдо

Хүдөө-ажахын аймагуудай выставкэнүүдтэ хабаадагшадта дипломууд олгодобо

Хоринин аймагһаа

1-дэхи ЗЭРГЫН ДИПЛОМ

Ситникова Ольга Андреевнада—(Тарбагатайн сельсоведэй «Родник» колхозой ефремовскэ звеное даагша)—үнэгэрһэн жэлдэ 25 га газарһаа 16—16 центнер пшеницэ, 10 га газарһаа га бухэнэй 10,5 центнер овес үргүүлһан байна.

Рабданов Цыдендоржи Рабдановичта—(Ашаныын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагша)—1943 ондо малажалые ошоруулжа гүрэнэй тусэбые 111,5 процент дүүргэнэн байна.

Цыбикжапов Цэбжэдта (Ашаныын сомоной «III Интернационал» колхозой түрүүлэгшэ)—адууһа малай тоо толгойе ошоруулжа гүрэнэй тусэбые түрэл бурина малаар үлүүлэн дүүргээ.

2-дохи ЗЭРГЫН ДИПЛОМ

«III Интернационал» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Цыбикжапов, Ашаныын сомон)—адууһа малай тоо толгойе ошоруулжа гүрэнэй тусэбые эбэртэ томо малай талаар—101 процент, хоня-ямаанай —114 процент, гахайн—102 процент, адуу моридой—100 процент дүүргэхэнэ гадна хүдөө-ажахын эдеэ хоолой зүйлнүүдые гүрэндэ тушааха тусэбөө дүүргэнхэй.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-да (МТФ-е даагша нүхэр Рабданов, Ашаныын сомон)—Адууһа малай тоо толгойе ошоруулжа гүрэнэй тусэбые, 111,5 процент дүүргэнэн байна. Тэрэшэлэн һу һааха тусэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, 100 толгой үнеэнһээ 85 тугал абажа, барагнинь тулжүүлбэ.

Трунева Мария Ивановнада (Хоринин сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой звеньевод)—үнэгэрһэн жэлдэ 7,5 га газарһаа га бүхэнэй 110 центнер хартаабха абаһан байна.

Садовский Иннокентий Михайловичта (Ашаныын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод)—үнэгэрһэн жэлдэ 50 га сабшалгаһаа га бүхэнэй 25 центнер үбнэ үргүүлжэ абаа.

Модонов Боргол Модоновичто (Хоринин МТС-эй слесарь)—хэхэ бүтээхэ нормоео ходоодоо 150—180 процент дүүргэдэг байгаа.

Намсараев Цыжибтэ (Красно-Партизанска сельсоведэй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түмэршэ дархан)—даалгабарита нормоео саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэжэ, хүдөө-ажахын машина эзмэгүүдэй зайнабариие хаһа саг соонь һайн шанартайгаар хэжэ хантаһан байна.

Чимитов Базар Очировичта (Ашаныын сомоной «Улаан Одон» колхозой түмэршэ дархан)—хүдөө-ажахын хамаг бүхы машина эзмэгүүдые шанар һайнтайгаар хаһа саг соонь зайнабарилжа дүүргээ.

Улан-Удэ городһоо:

1-дэхи ЗЭРГЫН ДИПЛОМ

Кумысолечебницэдэ (директорынь нүхэр Дугаров, БМАССР-эй Наркомздравай больница шадарай ажахы)—овощь ба хартаабхын талаар дунда жэшээгээр га бүхэнэй: хартаабха—114,3 центнер, капуста—454,7 центнер, помидор—162,7 центнер, үгэрсэ—180,7 центнер, морковь—406 центнер, столовый свекло—185,4 центнер абаһан байна. Бүхыургамалай зүйлнүүдтээ абаха тусэбөө 130,3 процент дүүргээ. Нэгэ-нэгээрээ гү, али коллективнээр огород эрхилһэн ажалшадта 121.827 хэнэг рассада ургуулжа үгөө.

Мүн адууһа малай тоо толгойе ошоруулжа гүрэнэй тусэбые эбэртэ томо малай талаар—131 процент, адуу моридой—136,1 процент дүүргэбэ. Тиихэдэ үнеэнһээ һу һааха тусэбөө 101,7 процент, гүүнһээ —106 процент дүүргэнэн байна.

Дугаров Чимит Дугаровича (Кумысолечебницын директор)—овощь, хартаабха ургуулжа болон адууһа малай тоо толгойе ошоруулжа гүрэнэй тусэбые үлүүлэн дүүргэхэ ябадалые хамгажа шадаа.

Цыдыпова Евдокия (7-дохи номерой һуургуулиин 7-дохи классай һурагша)—1943 оной хүдөө-ажахын хүдэлмэринүүдтэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа 178 ажалта үдэр олоһон байна.

Тарасенко Евгений Петровичто (НКМП-эй металлоширпотреб заводой директор)—энэ заводые хүтэлбэрилжэ эхилһэн түрүүшын үдэрнөө хойшо гүрэнэй тусэбые үлүүлэн дүүргэжэ байгаа. 1943 ондо энэ завод «Эверт» гэжэ бэлэдхэхэ, тракторнуудта газогенераторна түхеэрэлгэ байгуулжа гэхэ мэтын зүйлнүүдые бүтээбэ.

2-дохи ЗЭРГЫН ДИПЛОМ

Росглавхлебай хамаһабарнин ажахыда—үнэгэрһэн жэлдэ гектар бүхэнэй 238 центнер капуста, 183 центнер үгэрсэ, 210 центнер морковь абаһан байна.

Тиихэдэ адууһа малай тоо толгойе ошоруулжа гүрэнэй тусэбые эбэртэ томо малай талаар—102 процент, гахайн—107 процент, адуу моридой—125 процент дүүргэхэнэ гадна үнеэн бүриннее 1.536 литр һу һаажа, һу һааха тусэбөө бүхы дээрэнь 106 процент дүүргээ. 1943 ондо 245.000 тухэриг эдлэ оруулба.

7-дохи номерой һуургуулида—үнэгэрһэн жэлдэ 262 квадратна метр газарта овощьно культура тарижа 43 тыкв, 580 килограмм үгэрсэ, 98 килограмм помидор, 120 килограмм свекло, 12 килограмм тамхи абаһан байна.

БМАССР-эй НКМП-тэй металлоширпотребзаводто (директорынь нүхэр Тарасенко)—дайнай болоожо байһан жэлнүүд соо хүдөө-ажахын машина зэмсэгүүдтэ утаа шухала детальнуудые үйлэдбэрилэн гартаба. Тэрэшэлэн комбайнуудта зорюулаг Эверт гэнэжэ олоор гаргадаг болоноой. Тракторнуудта хэрэгтэй гусениции звенонуудые шудахаһаа гадна СХ-ТЗ колесно трактورта газогенераторна түхеэрэлгэнүүдые бэлэдхэдэг болоо. 1943 ондо энэ заводто ВКП(б)-тэй Обком ба БМАССР-эй Совнаркомой дамжуулгын Улаан Туг олон дахин олгогдоһон байгаа.

Булдаков Егор Михайловичта (Кумысолечебницын адуушан)—1943 ондо 10 гүйнһээ 10 унага абажа тэрэнээ баранинь тулжүүлбэ.

Хойнацкая Валентина Адамовнада (Росглавхлебай хамаһабаринн ажахын огородно бригадын бригадир)—рассада ургуулжа түсэбөө 169 процент дүүргэнэн байна.

Штейнберт Григорий Исаковичта (столовонуудай трестын инструктор)—үнэгэрэгшэ жэлэй ургасанда абтаһан хамаг бүхы хартаабха болон овощьно культурануудые нарин һайнаар хямгадажа, гэмтэл хороотодо оруулангүй хадагалжа ябадалые хангаа.

Шойдокова Долгинимада (3-дахи номерой һуургуулиин 5-дахи классай һурагша)—үнэгэрһэн жэлэй хүдөө-ажахын хүдэлмэринүүдтэ хабаадаха зуураа 123 ажалта үдэр олоһон байна.

Богданова Арина Родионовнада (1-дэхи номерой һуургуулиин һурагша)—үнэгэрһэн жэлэй хүдөө-ажахын хүдэлмэринүүдтэ хабаадаха зуураа 170 ажалта үдэр олоо.

Янковский Виктор Дмитриевичтэ (Наркомземэй МТМ-эйн вулканизационно цехын мастер)—үнэгэрһэн жэлэй бүхы үе соо дунда жэшээгээр үдэр бүхэнэйнгээ нормые 207 процент дүүргэжэ байгаа.

Марфин Василий Зиновьевичтэ (городской 1-дэхи пожарна охранын албахаагша)—бууса шадарайнгаа газарта тарилга хэжэ 150 эшэнэ 400 килограмм капуста, 20 килограмм хартаабхын толгойноо 700 килограмм хартаабха, 10 квадратна метр газарһаа 150 килограмм морковь ургуулжа абаһан байна.

Калинина Елена Дмитриевнада (сад ургуулха ажал эрхилдэг, гэрэй өөрэн эзэгэр)—сад соогоо раннет гэжэ 15 яблоньтай, крыжовниигай 12 эшэтэй, гүлзэргэнэй 50 эшэтэй, сливын 2 эшэтэй юм. Үнэгэрһэн 1943 ондо яблониингаа 15 эшэнэ 60 килограмм яблока абаһан байна.

Византийский Александр Григорьевичтэ (ПВЗ-тэй ОРС-ын совхозой агроном)—совхозоо овощьно культурануудай үрнэ хүрэнгэтэй болгохын тулада хамаг бүхы дүй дүршэл болон аргашадабаряа гаргажа хүдэлмэрилгэнэйнгээ ашаар мүнөө совхозоо үрнэ хүрэнгөөр хүсэд шахуу хангажа шадаа.

Горецкий Николай Ивановичта (ВСЖД-эйн путиин II-дохи дистанциин хамаһабаринн ажахые эрхилдэгшэ)—сэрэг дайнаар болон сагай уларилаар тохеолдоһон хүшэр хүндэ бэрхэшэлэнүүдые шадамар бэрхээр дабажа, үнэгэрһэн жэлдэ овощьно культуранууд болон тамхинһаа үндэр ехэ ургаса абажа шадаа. Тиихэдэ сад ургуулха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табилат байна.

Карпов Георгий Павловичта (Коммунальна банкын албахаагша)—үнэгэрһэн 1943 ондо тарилгын 28 килограмм хартаабхаһаа 1.800 килограмм хартаабха ababa. Энэхэнһээ 20 килограммынь монсогор хартаабха, 8 килограммынь хартаабхын толгой байнан байгаа. Тэдэнние һуулгаха үедөө нүхэн бүриднь нэгэ халбага үнэнэ хэнэн юм. Тиихэдэ хоер дахин бурган үбнынь түүжэ, хоер дахин шоройень обоолһон байна.

Богородская Мария Галактионовнада (гэрэй эзэн эхэнэр)—үнэгэрһэн жэлдэ 9 эшэнэ 5 килограмм яблока, 8 эшэнэ 5 килограмм үхэр нюдэ, крыжовниигой хоер эшэнэ нэгэ килограмм жэмэс, вишнин 8 эшэнэ 4 килограмм жэмэс ургуулжа абаа.

Наркомместпромой артельнүүдэй амжалтанууд

Улан-Удын Металлоширпотребзаводой хүдэлмэришэд агуулхэ Сталинай түүхэтэ приказаар зоригжожо, Улаан Армиин айхабтар ехэ амжалтануудаар омгорхожо өөрынгөө ажалай бүтээсые бүри дээшэлүүлхын тула социалистическэ мүрыөөсө өөсөд доорондоо үргэнөөр ябуулжа январь, февраль һарануудайнгаа түсэбые 130 процент дүүргэбэ.

Тус заводой коллективэй жэшээгээр БМАССР-эй Наркомместпромой системын артельнүүд хүдэлмэри дээрэ үндэр амжалтануудые түйлаба.

Тус заводой стахановка жестянщица нүхэр Вера Иванова эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, даалгабаряа үндэр бүхэндэ 150—200 процент дүүргэнэ. Тэрэшэлэн нүхэр Ксения Мамонтова даалгабариие 200 процент дүүргэнэ. Мүн формовщица нүхэр Евгения Григорьева 250 процент үндэр бүри түсэбөө дүүргэдэг.

Тус заводой коллективэй жэшээгээр БМАССР-эй Наркомместпромой системын артельнүүд хүдэлмэри дээрэ үндэр амжалтануудые түйлаба.

В. ПЕТРОВА.

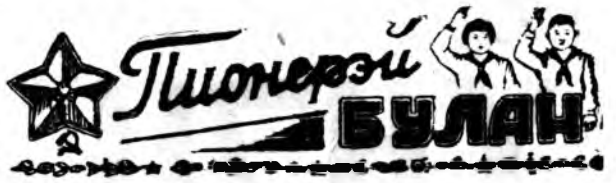

АБАМНИ „БЭРХЭШ" ГЭХЭЛ

Колхозоо хурьгалиень тажаалсаа һаа фронтоо туһа үзүүлжэ шадаха гэжэ манай багша хэлээһэн.

Тэрэ гаһаар би колхозһоо 10 хурьгадые шэфтээ абажа гартаа асаржа тажаажа байнаб. Тэдэ хурьгадни барандаа пеэшэнэй саана байдаг юм.

Эдэ хурьгадаа ехэ хонин болгорынь тажаахаб. Абамни фронтоо ерээд „Наташамни, „бэрхэ" гэжэ хэлахэ.

Наташа Пашелская
Зэдын аймагай Елотинахин нүргуули н 1-дахи классай һурагша.

Драмкружогой хүдэлмэри

УЛАН—УДЫН пионер нүүдэй байшанда нүхэр Воюцкаягай хүтэлбэрилдаг драматическа кружок бии юм.

Тэрэ кружогойхин үнэгэрэгшэ зуундаа хурьаалгын үедэ Мухаршабарэй, Заиграйн аймагуудай колхозуудаар, Байгал далай шадарай загаһашадта алдаб һонирхолтой зүжэг наада харуулнан байна.

Мүнөө 1943—44 һуралсалай жэлай захалхана, хонин туе кружогойхин 20 гаран һонирхолтой концерт городой предприяти, госпитальнуудаар харуулһаа байха юм. Тиигэжэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ тэзэнэр 280 гаран концерт табиһан байна.

Энэ кружогто хабаадагша 56 һурагшад болон пионервүүд зургаан түсгаар булэг болоод госпитальнуудые шефтэ абажа недели бүхэндэ улаанармеецүүдтэ һонирхолтой, һайхан концерт харуулнад. Тэрэнһээ гадна һурагшадай уранһайханай самодеятельностиин харалгада баладхэл ябуулжа городой бүхы һургуулинуудай дунда эрхим зүжэг харуулха тушаа конкурс онносохобо.

Ц. ГАРМАЕВ

Кзыл-Кум гэжэ газарта

...АЙХАБТАР ехэ бүргад хүндэ шулуун чатаар шара үнэгые даран бууба гингаадтаранаа шанаар барнад өзөөр хүлеан байна. Үнэгэн сохом барилгаа...

Мүнөө Бухарска областиин Кызл-Кум гэжэ дайлада шара үнэгэ, зарлиг кошко, саб сагаан шандага агнаха эгээн үеень гаэтэ.

Энэ нютагта ангай арһые муудхаахагүйн тула ангые бууулжа аладагүй, харин үнөөхи бүргэдөөр барюулдаг юм.

Мүнөө тус областиин колхозниигуд ангуушад эршэмтайгаэр хүдэлмэрилжа ангай арһа тушааха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргаһан байна.

Эдир натуралистнуудай хүдэлмэри

ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ хүдөө-ажахын наукануудай Академи эдир натуралистнуудай Центральна станциин хамта хартаабхын толгой суглуулха болон, тэрээнэ һайнаар халагалха тушаа Бүхсоюзна 2-дохи конкурс гунхаглаһан байгаа.

Би энэ конкурсдо хабаадалсахаар хараалжа 5 килограмм хартаабхын толгой суглуулжа нүргуулинигаа эдир натуралистнуудай кружогой хүтэлбэрилгэшэ Мария Сергеевна Юшинада асаржа тушааһан байгааб,—гэжэ Улан-Удын 6-дахи нүргуулинин 2-дохи классай отличница Лиля Оршанская мэдүүлнэ.

Энэ тон шухала хүдэлмэридэ тус нүргуулинин пионервүүд, нүргашад халуунаар хабаадана. Жэшээлхэдэ, 2-дохи классай нүргашад 7 килограмм хартаабхын толгой, 5-дахи „А", 7-дохи „А" классууд 3—3 килограмм хартаабхын толгой суглуулжа тушаагаа. Мүн 7-дохи классай эдир эдибхитэй Идея Макарова, Надя Трофимова гэгшэд нүргуулидаа һайнаар нүрахаһаа гадна, тус хүдэлмэридэ тон анхаралтайгаар хандажа, өөһэдынгөө жэшээгэнэр нүргашадай дунда нилээдгүй ехэ хүдэлмэри ябуулжа шадаһан байна.

Нүргашадай эмхитэйгээр хүдэлмэрилһэнэй ашаар тус нүргуули 16 килограмм түсэбэй орондо 24 килограмм хартаабхын толгой суглуулба.

Энэ жэлдэ тус нүргуулинин эдир натуралистнууд өөрынгөө хүтэлбэрилгэшэ Мария Сергеевнатай нүргуулиингаа дарагдэ огород гарихаар бэлэдхэл ябуулна. Гариһан огородноо үндэр үргаса абахын тулада тус кружогой эдибхитэд хартаабхаяа провизиндэ оруулжа байна. Тэрэнэй хажуугаар үнэнэ, наг шэбэгэ гаха матые суглуулжа захалгаа.

Эдэ бүхы хүдэлмэридэ тус нүргуулинин захалгаа пионервожата Лиля Садовникова нилээдгүй ехэ ороддолго гарганаһан байна.

Е. РИНЧИНОВА.

Хилын саана

Хойто Италидахи бүгэдэниитын забастовко

НЬЮ-ЙОРК, мартын 9. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын дамжуулһанай ehoop, мартын 8 болгор хүдэлмэрэ дахяад захалха тухай эзэмдэлгын засагуудай приказай байнаар байгар Хойто Италида 6 миллион хүдэлмэришэд буһалгаа хэжэ үргэлжэлүүлнэгэр.

Итальянешуудые сэрэгэй албанда татаха гэжэ засагуудай сонсохоноие болоулхые, итальянска хүдэлмэришэдые Германида хүсөөр туун эбаашаха ябадалые болюулхые ба урдань Германида хүсөөр туужа абаашагдаһан олон мянган итальянска хүдэлмэришэдые түргэнөөр эхэ ороноонь бусаахые буһалгашад эрнэ гэжэ дамжуулагдана.

Немецүүд буһалгаа хэгшэдые хатуутаар хэнэхэхэр заана. Милан болон Турнай үйлсэнүүд ба заводуud дээгүүр немецкэ сэрэгүүд проволочно хаалгануудые түхеэржэ пулемедуудые тодоо.

Хилын саана

Хойто Италидахи бүгэдэниитын забастовко

НЬЮ-ЙОРК, мартын 9. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын дамжуулһанай ehoop, мартын 8 болгор хүдэлмэрэ дахяад захалха тухай эзэмдэлгын засагуудай приказай байнаар байгар Хойто Италида 6 миллион хүдэлмэришэд буһалгаа хэжэ үргэлжэлүүлнэгэр.

Итальянешуудые сэрэгэй албанда татаха гэжэ засагуудай сонсохоноие болоулхые, итальянска хүдэлмэришэдые Германида хүсөөр туун эбаашаха ябадалые болюулхые ба урдань Германида хүсөөр туужа абаашагдаһан олон мянган итальянска хүдэлмэришэдые түргэнөөр эхэ ороноонь бусаахые буһалгашад эрнэ гэжэ дамжуулагдана.

Немецүүд буһалгаа хэгшэдые хатуутаар хэнэхэхэр заана. Милан болон Турнай үйлсэнүүд ба заводуud дээгүүр немецкэ сэрэгүүд проволочно хаалгануудые түхеэржэ пулемедуудые тодоо.

Номгон далай дээрэхи дайн

ЛОНДОН, мартын 8. (ТАСС). Номгон далайн баруун-урда хубилахи союзнинуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгдэмэл командованиин штабай мэдээсэхэнь хадаа союзнинуудай сэрэгүүд Адмиралтействын аралнууд дээрэ ябуулганнуудаа амжалтатайгаар хүтэлбэлгэ үргэлжэлүүлнээр Лос Негрос арал союзнинуудай хянамжа доро байна. Момоте гэдэг аэродром союзнинуудай самоледуудые буулгахаар бэлэн. Союзнинуудай авиаци Лоренгаугай оршондохи японско позициннуудые таһалгаряатгүй атаковална.

Глоустер хушуунһаа ябуулгаяа хэжэ байнан американска далайн ябган сэрэгүүд мартын 6-да Виллаумез гэдэг хахад арал дээрэ (Шэнэ Британи арал) Таласиһаа 5 милиин газарта бууба. Соломоново аралнууд дээрэ байнан союзнинуудай авиаци Арабаулдахи японско аэродромдо добтолжо, 171 тонно бомбо хаяа.

Союзнинуудай бомбардировочно авиаци Шуазель (Соломоново аралнууд) аралай баруун-ойто эрье шадартахи японско позициннуудые атаковалба. 105 тонно бомбо хаягдаа.

ВАШИНГТОН, мартын 8. (ТАСС). США-гэй далайн министерствын мэдээсэхэнь хадаа мартын 5-да американска самоледууд Номгон далайн центральна хубида 7 пунктнуудаар байнан японско позициннуудые атаковалнан байгаа. Кусайе болон Понапе (Каролинска аралнууд) дээрэ японско авиационно барилганууд ба мастерскойнууд һандаргаһан байна.

Америнска бомбардировщигууд Берлиндэ добтолбо

ЛОНДОН, мартын 8. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ehoop, «Нинидэт хэрэм» ба «Леберейтор» гэдэг американска бомбардировщигуудай томохон соединениинууд мартын 8-эй үдэр Берлиндэхиажуйлдэбэрнин объектнуудые атаковалаа. Гал аһаалат 350 мянга гаран ба 10 мянган фугасна бомбонууд город дээрэ хаягдаһан байна.

Гадаадын һонинууд

◆ Февраль соо американска верфьнүүдтэ бүхы дээрэ 1.372 мянган тонно уһа түрихэ хэмжээтэй 134 судна тэрэ тоодо «Юнайтед Виктори» типэй түрүүшын судна бүтээгдэбэ. «Викторн» типэй суднануудые бүтээхэн түлөө верфьнүүд шэнэхэр түхеэрэгдэнэн байбашье һаа, февраль соо январиинхидэ орходоо 10 судна үлүү гарганаһан байгаа.

◆ Дайнай эхилгэнэ хойшо 1943 оной эсэс хүртэр Англида 83 мянган танк, хуягта машина ба тягач, 90 мянга гаран самолет, 20 милиметрнэ дээшэ калибртай 115 мянган ехэ буу, 5 миллион 250 мянган пулемет, винтовко болон автоматууд гарганаһан байна. Английска судно бүтээлтын ажуйлдэбэрэй болбол гэлтэнүүдтэ үгы болоһон суднануудһаа олые бүтээн гаргажа, 1943 оной эсэстэ английска флодой корабльнууд олонхи классуудай талаар дайнай эхиндэ байгшаһаа үлүү байба.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни—7-89; сельскохозяйственного и промышленности—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв).; объявлений—2-64 (2 зв).

Н—00051 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР.